

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A harmadik ős.

A fáról már harmadszor hull a levél azóta, hogy Európa békéje felborult s a háborúnak még mindig nincs vége. Ugy látjuk, az ős nem válik be babonának, pedig mindig az őszt vártuk, tőle reméltük, hogy mire pirosra érleli a gyümölcs héját, mire a kádakban elfolytatják a szőlő levét, az első hóval alászáll a béke, melyet úgy gyászolunk most, mint egy elszállt tavaszi álomot.

Volt telünk, mely csöndes várakozásban mult el, tavaszunk, mely a világ leggandiózusabb és legelszántabb nekikészülődésének volt a világfűzéses tanuja és süttött reánk olyan nyárnak a napja, melynél tüzesebb és égetőbb még nem perzselte végig ezen a meggyötört föld tekén. A leszámolás, az ítélethirdetés nyarának szánták ezt s az erők roppant nekifeszülésének. Az Ysertől s a Somme vidékétől a livlandi mezőig, Bukovinától a kaukázusi frontig dörögnek az ágyuk s feszültek a karok, sikoltott a fájdalom és ömlött a vér s ami rejtett energia még buzgott ellenségeinkben, mind harcra kelt. Franciaország utolsó tartalékait hozta ellenünk, Anglia mindazt az erőt életben és vagyonban, amit szövetségesei rovására eddig megmentett, a nagy jeges hatalom újból utnak görgette iszonyu tömegeit s lenn, a talpuknál az áruló szövet-

séges minden eddiginél magasabbra szorította gyűlöletének tüzeit, hogy végre eredményét is lássa gonosz hitegésének. De mindez hiába. Európa szorongatott középpontja szenvedett, vérzett, de helytállott. Égig nyúló oszlopát emelte az erőnek, elszántságnak és kitartásnak.

A nyári nap már lebukóban van a láthatáron s véres sugarai ismét elpihent, üres csatamezőkre esnek. A nagy vihar elült, Európa ragadozó vértüket veszítve pihegnek.

Erdély földjén és lenn a Dunavég-nél készülődnek a hadak a döntő összecsapásra. Magyar földért folyik most a vér, magyar földért áldozunk most életet, mikor rohamra szól a parancs. Erdély ismét szabad lesz, érte folyik most annyi vér.

Ősz van megint s mikor leperegni látjuk a sárga faleveleket, lelkünk azokhoz szárnyal, kik ezt a rettentő nyarat megvívják. Katonáink ma is ott átlanak a határon s talán megérik, hogy ködbeborult alakjukat mint öleli körül szeretetünk és bizalmunk. Hisszük, hogy több levélhullást nem fog megérni a háború.

Új postatarifa.

Október elsején új postai díjszabás lépett érvénybe az ország területén. Az erre vonatkozó rendelet következő rendelkezéseket szabja meg:

A levél bérmentesítési díja belsőldön, Ausz-

riába, Boszniába és Németországba husz grammig 15 fillér, minden további husz grammért 5 fillér, a helyi forgalomba 20 grammig 10 fillér és minden további husz grammért 5 fillér.

A levelezőlap díja 8 fillér, a válaszos levelezőlapé a posta által frankójegy benyomással kiadva 16 fillér, egyébként 20 fillér.

A nyomtatvány díja belsőldi forgalomban 10 grammig 2 fillér, minden más nyomtatvány díja ötven grammonként 3 fillér. A két fillérrel bérmentesített nyomtatványok azonban ezentúl csak kártyaalakúak lehetnek, borték nélkül magára a küldeményre írt címmel. A nyomtatvány legmagasabb súlya 2000 gramm lehet.

Üzleti papír belsőldön kézzel frott közleményeket tartalmazhat, de személyes levelezés jellege nélkül. Az üzleti papír bérmentesítési díja, úgy a belsőldi mint a többi forgalomban 50 grammonként 5 fillér, de legalább 25 fillér. Az áruminta bérmentesítési díja belsőldön ötven grammonként 5 fillér, Ausztriába, Boszniába, Németországba ötven grammonként 5 fillér, de legalább 10 fillér. Egybecsomagolt nyomtatvány üzletipapír és áruminta díja ötven grammonként 5 fillér. Bérmentesítetlen levélért a díj kétszerese, elégtelenül bérmentesített levélért a hiányzó díjrész kétszerese jár.

Az ajánlás díja úgy belsőldi, helyi és távolsági, mint a többi forgalomban egyaránt 25 fillér. A pénzes levél legkisebb összértéke 60 fillér. Az értéklevelet bérmentesítve kell postára adni.

A csomag díja, ha értéknnyilváníts nélkül adják fel, belsőldön öt kilógrammig 70 fillér, 10 kilógrammig 150 fillér, tizenöt kilógrammig 250 fillér, husz kilógrammig 350 fillér. Ausztriába és Boszniába az előbbi sorrendben 80, 200, 300 és 400 fillér. A postán szállított csomagok súlya ezentúl a husz kilógrammot meg nem haladhatja.

Utánvételes küldeményért tíz fillér előmu.

Gondolkozva. . .

Irtá: Németh Bőske.

Sohasem válható valaki nevelésesebbé, mint amikor nagy pózokkal szeretne olyan-
nak látszani — amilyen sohasem volt. . .

»Ki-ki saját szerencsésének kovácsa« — mondja a régi közmondás; — pedig egy-egy házasságnál látjuk mennyi kovács kell hozzá — és sorszor még csak nem is: szerencse. . .

Minél inkább mentegeti valaki magát valamely hiba elkövetése után, — annál inkább ludas benne. . .

Vannak dolgok, amelyek — csak intelligens, okos embereknek állanak jól.

Olyan ember a vagyonról ítéli meg hogy: kivel kössön barátságot. . .

Rippl-Rónai könyvében találtam ezt a nagy igazságot: »A laikus embernek sohasem szabadna semmit így kritizálni: ez szép, ez nem szép. Legfeljebb így szólhat: ez tetszik, vagy nem tetszik nekem.« S furcsa, hogy éppen a

laikusok szeretik legelőbb alkalmazni a fent említett: »szép-nemszép« kritikát.

»Az első ős hajszál az asszonytól — az utolsó udvarlót jelenti;« — így a régi közmondás, amelyre ma rácsófol a festett hajú asszonyok serege.

Két asszony beszélget: — Nem kell hinni a férfiaknak — szól az egyik. — Én hiszek — mondja a másik — mert az uram olyan komoly ember, hogy saját bevallása szerint, 26 éves kora előtt, amikor engem elvett, soha nem volt szerelmes.

A másik asszony csendesesen befelé mosolyogva gondol arra a csomó levélre, amelyet egyik szekrényében őriz — s nem szól semmit.

A háborúban sok olyan dolog mondott csódot, aminek a hitelében feltétlenül bízunk előbb.

A nagy író, miután drámájában befejezte egy királyi lakoma hí leírását — elővette a papírba csavartatott: 40 fillér ára sajtót és megette vacsorának.

Madame Bovary mikor már kiöregedett minden kalandból — allandóan erkölcsi prédikációkat tartott a fiatal nőknek és kárhóztatta a szerelmet.

»Kis tükröcském mondd meg nekem, ki a legszebb a környéken?« — kérdi ma is minden nő a tükrét; — ámde az okos tükrök némák maradnak; s így boldog tulajdonosuk azt hiszi, hogy csakugyan ő a legszebb.

Az okos nőket a férfiak vagy egyáltalán nem szeretik, — vagy úgy megszeretik, hogy elhagyni sem tudják. Középut nincs. De azért nem minden nő feltétlenül okos, akit a férfiak nem tudnak elhagyni. . .

A legnagyobb tudóst is cserben hagyja a tudománya néha: egy-egy egészen buta kis nő miatt. . .

A szerelemben és művészetben nem lehet szabályokat felállítani.

Egyedül a szellemi arisztokratáknak van joga: gögősen vagy elnézőleg mosolyogva szemlélni az embereket és kis dolgait.

Oh milyen kicsi egynemely ember — akkor, amikor nagyok akar látszani!

Furcsa, hogy éppen azok a férfiak mondják el később egynemely nőről hogy: rossz — akik íránt az illető nő régezte nagyon is: jó volt.

latási díj jár. A postautalvány díja tíz koronáig 15 fillér, azonfelül a díj 15 fillér alapdíjből és az utalvány összegének minden ötven koronája, vagy ennek töredéke után öt fillér értékűből alakul. Németországba szóló utalványokért a díj 50 koronánként 25 fillér.

Postai megbízással ezentul csak egy követelési okmányon alapuló követelés beszédese kérhető. A postai megbízást tartalmazó ajánlott levélért járó díjon felül 10 fillér elomutatási díjat kell a feladáskor a levélre ragasztani. Nem okmányon alapuló 20 koronáig terjedő követelés beszédésére ezentul, újonnan rendszeresített postai megbízási lapok szolgálnak.

A hírlapok díjszabásában beálló változást az 1917. január elsején életbelépő külön rendelet fogja közölni. Hírlapjegy engedélyt többé nem kaphatnak az oly sajtótermékek, melyek főleg hirdetési és üzleti célokat szolgálnak. Nevezetesen a hirdetési lapok, árfolyamlapok, körlevelek, naptárak stb. Mindezeket nyomtatványként kell majd postára adni. De a már hírlapengedéllyel rendelkező ily nyomtatványok kivételesen október végéig hírlapjegyvel küldhetők.

A tábori postákkal, valamint a megszállott területekkel való érintkezésben fennálló díjmentességek ezentul is érvényben maradnak.

A középosztály asszonyai.

Az élelmiszerek szakadatlan drágulása a középosztály legtöbb családjában annyira felbillentette a bevételek és kiadások közötti egyensúlyt, hogy a középosztály asszonyai és leányai lázasan törekedtek keresethez és mellette keresethez jutni.

A nők, a háboruokozta gondjai enyhítésén fáradozó női egyesületek nem zárkoznak el a törekvés elől és vállalniuk kell a feladatot, hogy a középosztály asszonyainak is épp úgy, mint a proletáraszonyoknak, kereseti alkalmat szerezzenek. dacára annak, hogy a nőknek kenyérkereső foglalkozása különösen egészségügyi tekintetben bizony nem fog kedvező hatást gyakorolni.

Nőknek a női munkától eltérő foglalkozást szerezni nem könnyű. Mit tesz az, keresetre alkalmat szolgáltatni olyan asszonynak, kiknek nincs elegendő előképzettségük, vagy éppen olyanoknak, akik már túl vannak azon a koron, amelyben az előképzettséget könnyebben lehet elsajátítani, azt nem kell itt bővebben fejtegetni. Mégis ezzel a problémával komolyan foglalkozni kell, mert azokról a családokról van szó, melyek a háboru kitöréseig rendezett viszonyok között éltek, volt egy kis megtakarított pénzük és ma a háboru hosszú tartalma és az ennek következtében beállott rettenetes drágaság miatt, csekély félretett pénzük elköltése után abba a lehetetlenségbe sodortattak, hogy a rendelkezésükre álló eszközökből akárcsak a legszűkebben fentartassák magukat.

Mint hogy egyre több férfit hívnak be és a munkát, melyet eddig férfiak végeztek, sok helyütt asszonyi munkával kell pótolni, legalább a háboru további tartalma alatt nem lehet nélkülözni az asszonyok kenyérkereső munkáját, de gondos figyelmet kell fordítani arra, hogy az asszonyok munkaerejét a háboru után újra felveendő házi tevékenységük munkabírásának rovására tulságosan meg ne feszítsék.

Az asszonyoknak járó hadisegély köteles meghálálása a hadbavonult férfiek, atyák és fiúk szolgálatainak, mert ezek a férfiak igényt tarthatnak arra, hogy családjaik inségtől és gondoktól meg legyenek óva. Nem adományok és pénzsegélyek kellenek itt, hanem alkalmat megfelelő keresetre, melyet — miként a proletáraszonyoknak a középosztály asszonyainak is biztosítani kell.

Mindazok tehát, kiknek módjukban áll ezeknek munkát, keresetet juttatni, akik képesek őket kereseti foglalkozásra kiképezteni, kötelességük, hogy ezzel támogassák érdemes, vitéz katonáink női családtagjait.

Ezzel nemcsak a keresetre utalt középosz-

talýbeli asszonyokat támogatják, hanem szolgálót tesznek a hazának is, melynek most sokkal inkább, mint valaha, van szüksége arra, hogy minden fia — leánya a lehetőséghez képest fenntarthassa magát és boldogulhasson. Közgazdaságunknak kell a munkakerő, a drágaságtól leginkább súlytott középosztálybeli asszonyokon pedig csak jóvedelmük szaporítása lehet: ott tehát, ahol ennek a két, egymást kiegészítő körülmények egybekapcsolását még nem emelték meg, sietva pótolni kell az elmulasztottakat.

Majd ha katonáink hazatérnek, egymásután vissza lehet megint küldeni az asszonyokat a háztűzhelyhez, hová természetes rendeltetésük szólítja őket, hová valók, hogy a háboru által megzavart családi boldogság ismét kedves otthonára találjon.

Minden hétfőn zsirtalan nap lesz.

A kormány a husfogyasztás korlátozásáról szóló mult évi rendeletének hatályon kívül helyezésével még jobban megszorítja a husfogyasztást. Erre vonatkozó új rendeletét mult héten adta ki és ez a következőket mondja:

Szarvasmarhát, sertést, juhót, úgy szintén kecskét — korra való tekintet nélkül — a hét két napján és pedig kedden és csütörtökön kényszervégzés vagy kényszerleszúrás szükségét kivéve — vágni vagy leszurni tilos.

A hét két napján, és pedig szerdán és pénteken tilos húst akár nyers, akár földolgozott (főtt, sült, füstölt, sózott) állapotban forgalomba hozni.

Ugyanezen a napokon tilos ételeknek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben és üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkező helyek stb.) hus felhasználásával készülő ételeket előállítani, vagy kiszolgáltatni.

Hus a jelen rendelet értelmében a marhának, borjunak, sertésnek, juhoknak, kecskének, lónak, házinyulának, szárnyasnak és vadnak emberi táplálkozásra felhasználható minden egyes része, kivéve a gyors romlásnak kitétt belső zsigerreszket. Husnak tekintendő az említett husneműekből előállított huskonzerv és hentesáru is.

A hétnél többi napjain az említett üzemek egy étkezésre egy személynek legföljebb egy husételt szolgáltathatnak ki.

Mindennemű hal husételnek számít.

Nem számít husételnek az olyan ételme, amely egy személyre számított adagokban összesen legföljebb 50 gramm húst vagy husneműt tartalmaz.

Hétfői napokon fogadókban, vendéglőkben s más étkező helyen tilos olyan ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni, amelyeknek előállításához zsír (sertészsír, vaj, növényzsír, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas bármely más zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges.

E rendelkezés alól a belügyminiszter egészségügyi szempontból kórházak és egyéb gyógyintézetek ápoltsai javára kivételeket engedhet. Katonai személyek ételmezésére rendelt husnak kiszolgáltatása nem esik ezen rendelkezése alá, ha a megrendelés katonai ételmezési biztos által kiállított igazolvánnyal bizonyítottatik.

Aki a jelen rendelet, vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el s két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

A tilalom ellenére vágott (leszurt) állat tekintetében a kihágási eljárás során a törvény értelmében elkövethető van helye.

E kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

A rendeletet minden községben (városban) a helyben szokásos módon haladéktalanul közzhírré kell tenni.

A rendelet 1916. évi szeptember hó 25. napján lépett életbe.

H I R E K.

A husárák.

Nagyon megérné a fáradságot: tanulmányt írni a világháboru alatt bekövetkezett óriási és általános drágaságról és nem volna fölösleges munka: monografiát írni a husárák elképzeltetlen magasságának okairól.

A husárák, az éktelenül és abnormalisan magas husárák most különben is az érdeklődés homlokterében állanak. Egyrészt, mert a parlament is épp ez időben foglalkozott a drágaság s annak egyik legtipikusabb alakja: a husdrágaság kérdésével; másrészt mert az utóbbi hetekben az élő marha árának esése általánosan konstataható jelenség volt.

Azelőtt az élő marha ára 7-7,3 K volt kilogrammonként, míg most — ahhoz értők állítása szerint — a kilónkénti ár 4-4,5 K-ra szállt alá. És rendkívül érdekes: a zsír ára 12 K-ról 10 K-ra csökkent kilónként, a marhahús ára azonban csökönnyösen kitart a magassági rekord mellett.

Hogy a husnak milyen szerepe van az emberi táplálékok sorában, arra kár volna szót vesztegetni. Hogy valamikor (nem is olyan régen) a legnagyobb mennyiségben rendelkezésre álló, legolcsóbb hus a marhahús volt, azt mindenki tudja. Hogy tehát a marhahús árának indokolatlan magasságra srófólása és ezen a nívón való értelmetlen megtartása a köz szempontjából is figyelmet, beavatkozást igényel, azt szükségtelen bebizonyítani.

Nincs jogunk föltételezni, hogy husárúlját egyetlen szempont vezetné, aminél nagyobb haszon zsebrevághatásának elve. Sőt hisszük, hogy van lélek, jóérzés, hazafiság s legközelebb már az élő marha árának súlyedése aranyában le fogják szállítani a hus árát.

— **Öfelsége nevenapja Sümegen.** A fellobogózott középületek jelezték hogy október 4-én öfelsége *Ferenc* József király nevenapja van. Ennek ünnepére reggel 8 órakor a plébánia templomban nagy mise volt, ahol résztvettek az összes városi, állami és megyei hatóságok vezetői az iskolák és a katonaság részéről egy diszszakasz tüzér egy tiszt vezetésével.

— **Az állami elemi iskola új igazgatója.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bánfi* Alajos nyugalomba vonulásával megüresedett igazgatói állást ideiglenesen *Éles* Károly személyével töltötte be. — Reméljük, hogy az ideiglenes megbízatás csak rövid időre szól és hamarosan megfog lenni a miniszteri rendelet, mely *Éles* Károlyt véglegesen az iskola élére állítja. Örvendünk már előre is, hogy iskolánk méltó vezetőre talált.

— **A bevonulás elhalasztása.** Az 1866-1884 évi születésű népfölkelők bevonulása elhalasztatott. Az október másodikára behívott 1866-1871 évi születésű népfölkelők november harmadikára az október tizedikére behívott 1872-1874 évi születésű népfölkelők november hó 16. árá fogják új hirdetmény útján behivatni.

— **Szállítási engedély nélkül tilos tojást szállítani.** A hivatalos lap a kormány rendeletét közli, amely szerint ezentul tojást nem szabad szállítani szállítási engedély nélkül. A miniszteri rendelet akként intézkedik, hogy mindazon szabályok, amelyek a gatoneműek vasuton, rajon, vagy gépkocsin való elszállításra érvényben vannak, a jövőben a baromfitojás szállítására is érvénybe lépnek, — vagyis a tojás nem szállítható szállítási engedély nélkül. Ez a rendelet nem igen fog tetszeni a tojással üzérkedő feleknek, — de a rendelettel elfogjuk érni azt, hogy végre meg fog szünni a tojás horribilis magas ára.

— **Az erdélyi menekültek segítése.** Martos Zsigmond redlikolai tanár két darab festményét bocsátotta az elnökség rendelkezésére, hogy azt az erdélyrészi menekültek segítésére kisoroljuk. A festmények Böhm Pál üzletének kirakataiban láthatók. Egy soroldási szám ára 1 K. A képek kisorolása a menekültek segítésére tartandó művész estélyen fog megtörténni. A menekültek segítésére kiküldött újabb adományok:

N. N.	100 K.
Riezner Ferenczné	10 K.
Bricht Viktor	10 K.

Összesen: 120 K.
Legutóbbi kimutatásunk 3700 K 16 f.
Eddigi összes gyűjtésünk: 3820 K 16 f.

Az adakozóknak és Martos tanár urnak a művészi értékű képnek felajánlásáért a menekültek nevében köszönetet mondunk.

Bricht Viktor Dr. **Végh József.**
az erdélyi menekültek segítő bizottságának pénztárnoka. az erdélyi menekültek segítő bizottságának ügyvezető elnöke.

— **A számlalletek felemelése.** A legközelebbi napokban fog megjelenni a kormányrendelet a kereskedelmi számlák bélyegilletékek felemeléséről. Eszerint 20 koronáig 2 fillér, 100 koronáig 10 fillér, 1000 koronáig 20 fillér, 1000 koronán felül ivenkint 50 fillér lesz a bélyegilleték.

— **A Zalavármegyébe menekült tankötelesek beiskoláztatása.** Zalavármegye kir. tanfelügyelője felhívást bocsátott ki az összes megyei iskolai hatóságokhoz, hogy a menekült erdélyi tanköteleseket beiskolázzák. A tanfelügyelőség a menekült tanulókat tankönyvekkel ingyenesen látja el.

— **Lesz zsemlye.** Régióta nélkülözünk a friss zsemlyét, sőt sokan már el is felejtették annak formáját és ízét. Mint értesülünk, a napokban rendelet jelenik meg, mely megengedi a zsemlye sütését. Végre talán elérjük, hogy a drága és élvezhetetlen kávéházi sütemények helyett ismét a jó és olcsó zsemlyét kapjuk.

— **Hajómenetrend a Balatonon.** Október hó 1-től október 31-ig Balatonboglár — Révfülöp — Badacsony és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonbogláról — Révfülöpre indul naponként délelőtt 11 óra 45 perckor és délután 6 óra 55 perckor. Révfülöpről — Badacsonyba indul délután 12 óra 30 perckor — Badacsonyból Révfülöpre indul délután 4 óra 25 perckor. Révfülöpről — Balatonboglárra indul délelőtt 10 óra 35 perckor és délután 5 óra 25 perckor.

— **A táborigényes levelek.** A táborba pénzes levelet többé nem lehet feladni. Ehelyett rendszeres rózsaszínű postautalványok kerülnek forgalomba, melyek balszelvényére a pénzdíszeg és a feladó címe irandó. Az utalványra közeleményt nem szabad írni. A címzett nevét a szelvény hátlapjára is lehet írni. Magánulványok 100 K-ig küldhetők a táborba. Az utalványok már 2 kónap után, 3 éven belüli reklamálhatók.

— **Uj katonakórház a megyében.** A hadvezetőség a szivbajos katonák részére Balatonfüreden kórházat létesítet, amelyet a Vöröskereszt Egyesület fog kezelni. Hévízfürdőn pedig egy 300 ágyas barakkórházat létesítenek.

— **A hadbavonultak családjának támogatására ajánlott összeget** október hóra befizették: Cserny Mariska, Csonka Antalné, Farkas Istvánné, Horváth Imre, M. Kosa Gusztávna — Dr. Kellemen Károlyné.

— **Az orvosok díjainak felemelése.** Az Országos — Orvos — Szövetség legutóbbi átiratban kérte Zalavármegye törvényhatóságát, hogy a megyeheli községi és körorvosok fuvar, beteglátogatási és távolsági díjait a változott viszonyokra való tekintettel emelje fel. A kérelemmel Zalavármegye törvényhatósága legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az orvosi díjakat a háború idejére 50 százalékkal felemeli.

— **Nem lesz többé kávéházi trafik.** A dohányhiány az utóbbi napokban sem enyhült. A trafikok ajtaján még mindig ott

lúgg a tábla: Nincs dohány, se cigaretta, se szivar. Ha kapnak is a trafikosok valamelyes árut, ezért nagy tölekedés támad. Hogy a helyzet némileg megjavuljon, hír szerint a pénzügyminiszter néhány napon belül megfogja tiltani a kávéházaknak és vendéglőknek és minden más helyiségeknek a dohányárusítást.

— **Rézgálic.** A szőlősgazdák már most nyugtalanok a jövő évi rézgálicért. Azt állítják, hogy tíz év óta nem volt olyan nagy termés, mint az idén lett volna, ha idejében és elegendő rézgálicot adott volna a kormány. Ezuttal figyelmeztetjük a kereskedőket és a termelőket egyaránt, hogy a rézgálicot hamisítják olyan formán, hogy a vasgálicot kékre festik s mint rézgálicot hozzák forgalomba. Aki nagyobb mennyiségű rézgálicot vesz, jól teszi, ha egyik vegyikísérleti állomáson megvizsgáltatja.

— **Harminc fillérrel drágult a cukor.** A fogyasztó közönség számára újabb a kellemetlenség. A cukor központ — mint értesülünk — október 1-től kezdve felemelte a cukor árát. A beavatottak ezt már előbb is sejtették, mert egy idő óta alig kapni az idő óta alig kapni az üzletekben cukrot, a minek nyilvánvalóan az lehet a magyarázata, hogy magasabb árra várva, a gyárak és a nagy- és kiskereskedők lehetőleg visszatartották a cukrot és nem engedték át a fogyasztóknak. Most már bőven lesz cukor, mert a cukor árát kilogrammonként legalább 30 fillérrel fel emelték. A cukorgyárak azzal védekeznek, hogy az áremelés egy részét át kell engedni a gazdáknak, mert a cukorrépért az idén sokkal többet kell nekik fizetni, mint tavaly és hogy az idejéi répatermés sokkal gyöngébb, mint a tavalyi volt. A cukorgyárak pedig megirigylve más szakmák központjainak és kartelleinek szemérmelenségét, memcsak annyit, hanem még többet akarnak keresni, mint eddig kerestek és így a termelésben előálló hiányt és a répaárak felemeléséből keletkező különbözetet a fogyasztók közönséggel fogják megfizettetni. A kormány ezuttal sem veszi oltalmába a fogyasztókat, helyesnek fogadja el a cukorgyárak álláspontját és hozzájárult ahhoz, hogy a cukorközpont a jelentékeny áremelést végrehajtsa.

— **Aprópénzhiány.** Napról-napra nagyobb bajok vannak az aprópénzzel. A kereskedők és pincérek a közönségtől kunyorálva a postán és dohányüzletekben pedig bélyegekkel, táborigényes levelekkel pótolják a visszajáró összeget. Hogy meddig tart ez az állapot, sejteti sem lehet. Hír szerint a kormány a legközelebbi napokban szigorú rendeletet fog kiadni, amely hat hónapig terjedhet elzárással és magas pénzbüntetéssel sújtja mindazokat, akik az aprópénzt bármilyen címen visszatartják a forgalomtól.

Iparosok figyelme! A cs. és kir. hadügyminiszter a hadszíntérről visszaérkező katonai ruhaanyagok javítási munkáinak egy részét házi- és kis iparosokkal szándékozik elvégeztetni. E ruha javítási munkálatokat a tervezet szerint az egyes katonai ruhagyűjtő telepek adnak ki az e célra alakult kisipari és házipari érdekcsoportoknak rövid lejáratu szerződés alapján, melyben a munkaadarak is megállapíthatnának és darabszám specializálhatnának. A javításhoz szükséges ruhakellékek a tervezet szerint az egyes katonai gyűjtőtelepek által adhatnának ki az ipari munka csoportoknak a javítási munka ki- és megjelölése mellett s az el nem használt anyag, valamint a hulladékok a munka elkészültével a katonai ruhatelepek visszaszolgáltatandó lenne. Nagyobb szövetezetenél óvadék letételével, kisebb csoportoknál kötbér megállapításával kívánna a katonai kincstár a szállítandó munka jószágát és a szállítási határidők betartását biztosítani. A munka teljesítményéért járó kereseti összeg az átvétel alkalmával nyomaan kiutaltatnék. Mint hogy a háboru tartamának ily hosszú kinyúlása folytán a kisipari és a házipari körében nagy fokú munkahiány észlelhető, s munkálatban való részvétellel, — melyben nagyon természetesen, nemcsak képesített iparosok, hanem háziparos nők és felnőt gyermekek is részt vehetnek — nagyban csökkenni fog. A ka-

mara elnöksége a legnagyobb készséggel fogja a munkálatok megszerzésénél közbejárni valamint az anyagok beszerzésére és kedvező munkabérek és szállítási feltételek megállapítása iránt az illeték katonai parancsnoksággal tárgyalásokat folytatni.

— **A menekültek levelezése és táviratozása.** A belügyminiszter táviratilag értesítette Arvay Lajos alispánt, hogy a hadseregőparancsnokság hozzájárulásával elrendelte, hogy a menekültek hatósági igazolvány mellett oly területekre és területekről is táviratozhatnak, ahol a magántávirati forgalmat beszüntették s levelezéseik nyitva akkor is továbbítandók, ha a levelek visszatartása elrendeltetett.

— **Utazási kedvezmény a beteg katonák hozzátartozóinak.** A kereskedelmi miniszter értesítette az államvasutakat, hogy az osztrák-magyar monarchiában ápolit beteg illetve sebesült katonák hozzátartozóinak a beteg meglátogatását célzó utazásuk alkalmával 50 százalékos díjmérséklést engedélyez. Hozzártartozóknak a szülők, gyermekek, feleség és nüttestvérek tekintetnek.

MOZI.

Ma fényes műsor keretében mutatja be az Apollo mozgószínház a *Dinamit csempészek* c. nagyszerű drámát. A műsorból említést érdemel a *Csereházaság* c. 4 felvonásos vígjáték.

Jövő héten *Maria Carmi* világhírű mozi-színésznő felléptével a *hermelin köpeny* c. vígjátékot szerezte meg a színház vezetősége, e darabot dicsérni felesleges, miután az heletken keresztül mint szindarab a vígszínházban és mint mozidarab a fővárosban állandóan óriási közönség nézett végig.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Böske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

MOZI NAPTÁR.

Október 8. Dinamit csempészek
Október 15. A hermelin köpeny
Október 22. A mi rezervistáink.
Október 29. Dr. Imhof (detektív)

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a. Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepő ellen elismert hatásánál fogva s a 40- és szépség gondozásában való föltulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. — Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manner liliumkrémje (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

Ma vasárnap, október 8-án
az Apollo mozgószínházban

FÉNYES MŰSOR

Dinamit csempészek

Dráma 3 felvonásban.

Csereszasság

Vígjáték 4 felvonásban.

AZ ENRE VÖLGYE

Temészetes.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, utányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészítettnek.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.